

Na osnovu člana 41. stav (7) Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 60/23), federalni ministar rada i socijalne politike donosi

PRAVILNIK O RADU KOMISIJE ZA DAVANJE STRUČNOG MIŠLJENJA RADI UTVRĐIVANJA STATUSA POSEBNE KATEGORIJE CIVILNIH ŽRTAVA RATA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim pravilnikom, u skladu sa članom 10. stav (1) tačka b) Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon), uređuje se postupak, organizacija, način rada i donošenja odluka, obrazac stručnog mišljenja i druga pitanja važna za rad Komisije za davanje stručnog mišljenja radi utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata (u daljem tekstu: Komisija).

Član 2.

(Korištenje izraza)

Izrazi koji se u ovom pravilniku upotrebljavaju u jednom gramatičkom rodu se bez diskriminacije odnose i na muškarce i na žene.

Član 3.

(Načela rada Komisije)

Komisija u svom radu poštuje i primjenjuje sljedeća načela:

- a) rodne jednakosti i ravnopravnosti,
- b) zabrane diskriminacije po bilo kojoj osnovi,
- c) zaštite ličnih podataka i privatnosti,
- d) senzibilizirani i individualizirani pristup i
- e) princip efikasnosti u radu.

II. POKRETANJE POSTUPKA I SADRŽAJ ZAHTJEVA

Član 4.

(Podnošenje zahtjeva)

- (1) Postupak pred Komisijom pokreće se podnošenjem zahtjeva za donošenje stručnog mišljenja o tome da li je podnosilac zahtjeva žrtva seksualnog zlostavljanja i silovanja ili djetete posebne kategorije civilnih žrtava rata, isključivo putem propisanog Obrascu Z1.
- (2) Postupak donošenja stručnog mišljenja pokreće centar za socijalni rad ili općinska služba socijalne zaštite na čijem području podnosilac zahtjeva ima prebivalište (u daljem tekstu: nadležni općinski organ).
- (3) Obrazac Z1 sastavni je dio ovog pravilnika i sadrži:
  - a) naziv nadležnog općinskog organa;
  - b) lične podatke o podnosiocu zahtjeva;
  - c) status koji se traži (traženi status);
  - d) popis dostavljene dokumentacije u prilogu;
  - e) pečat i potpis ovlaštenog lica nadležnog općinskog organa.
- (4) Radi zaštite ličnih podataka i privatnosti podnosioca zahtjeva, popunjeni i ovjereni Obrazac Z1 sa kompletnom dokumentacijom, dostavlja se u zatvorenoj koverti na adresu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo), sa naznakom: "SM - NE OTVARAJ".

Član 5.

(Dokumentacija koja se prilaže uz Obrazac Z1 za posebnu kategoriju civilnih žrtava rata)

- (1) U slučaju zahtjeva za utvrđivanje statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata, nadležni općinski organ, uz popunjeni Obrazac Z1, Komisiji dostavlja sljedeću dokumentaciju:

- a) ovjerenu kopiju lične karte podnosioca zahtjeva;
  - b) prijavu mjesta prebivališta;
  - c) medicinsku dokumentaciju ili dokumentaciju o daljem toku liječenja, ukoliko ista postoji;
  - d) drugu dokumentaciju koja upućuje na okolnosti događaja (policijski zapisnik, potvrda Međunarodnog Crvenog križa/Crvenog polumjeseca, potvrda Komisije za razmjenu ratnih zarobljenika, izbjegličke legitimacije i dr. dokumente);
  - e) kopiju sudske presude, ukoliko ista postoji;
  - f) uvjerenje o preživljenom seksualnom zlostavljanju i silovanju izdato od strane akreditovanog udruženja;
  - g) kopiju izjave o preživljenom seksualnom zlostavljanju i silovanju datu akreditovanom udruženju prilikom dobijanja uvjerenja iz tačke f) ovog stava, koja se nadležnom općinskom organu predaje u zatvorenoj koverti s naznakom "NE OTVARAJ - Komisija za davanje stručnog mišljenja radi utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata".
- (2) Minimum dokumentacije koja se prilaže uz Obrazac Z1 čine dokumenti navedeni u stavu (1) tač. a), b), f) i g) ovog člana.
  - (3) Ukoliko postoji pravosnažna sudska presuda, uz Obrazac Z1 dostavljaju se samo dokumenti navedeni u tač. a) i b) stava (1) ovog člana i kopija pravosnažne sudske presude.

Član 6.

(Dokumentacija koja se prilaže uz Obrazac Z1 za dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata)

- (1) U slučaju zahtjeva za utvrđivanje statusa djetete posebne kategorije civilnih žrtava rata nadležni općinski organ, uz popunjeni Obrazac Z1, Komisiji dostavlja sljedeću dokumentaciju:
  - a) ovjerenu kopiju lične karte podnosioca zahtjeva;
  - b) prijavu mjesta prebivališta;
  - c) rodni list djeteta;
  - d) rodni list majke sa unesenim matičnim brojem ili, ukoliko je majka umrla, kopiju smrtnog lista majke sa unesenim matičnim brojem;
  - e) ukoliko je majka ostvarila status posebne kategorije civilnih žrtava rata, kopiju rješenja o ostvarenom statusu;
  - f) raspoložive dokumente kojim se može dokazivati da je majka u navedeno vrijeme bila u mjestu koje navodi kao mjesto preživljenog nasilja – potvrde o boravku u mjestu, izbjeglički karton, potvrde o boravku u logoru/zatvoru i dr...;
  - g) pisanu izjavu podnosioca zahtjeva o činjenicama koje su mu poznate,
  - h) medicinsku dokumentaciju ukoliko je osoba tražila stručnu/medicinsku podršku;
  - i) raspoloživu medicinsku dokumentaciju majke;
  - j) raspoloživu medicinsku dokumentaciju o rađanju iz perioda rođenja;
  - k) izjave svjedoka, ukoliko isti poznaju činjenice vezane za okolnosti rođenja djeteta rođenog iz čina ratnog silovanja i stradanja majke;
  - l) presude, ukoliko se u istim nalaze činjenice vezane za okolnosti staradanja majke.
- (2) Minimum dokumentacije koja se prilaže uz Obrazac Z1 čine dokumenti navedeni u stavu (1) tač. a), b), c), d) i e) ovog člana.
- (3) U slučaju kada se radi o djetetu posebnoj kategoriji civilnih žrtava rata koje je napušteno poslije rođenja, nadležni centar za socijalni rad ima obavezu da Komisiji ustupi dokumentaciju koja se odnosi na napuštanje djeteta i/ili činjenice o okolnostima rađanja djeteta i sve druge informacije koje olakšavaju utvrđivanje statusa, te da uputi

- Komisiju na organe i institucije od kojih je moguće dobiti odgovarajuću dokaznu dokumentaciju.
- (4) Minimum dokumentacije koja se prilaže uz Obrazac Z1 ukoliko je dijete napušteno poslije rođenja čine dokumenti navedeni u stavu (1) tač. a), b), c) i dokumentacija iz stava (3) ovog člana, koju nadležni općinski organ osigurava po službenoj dužnosti.
  - (5) Ukoliko postoji pravosnažna sudska presuda, uz Obrazac Z1 dostavljaju se samo dokumenti navedeni u tač. a), b), c) i d) stava (1) ovog člana i kopija pravosnažne sudske presude.
  - (6) Ukoliko dijete nije u kontaktu s majkom dokumente navedene u stavu (1) tač. d), e) i l) ovog člana pribavlja nadležni općinski organ po službenoj dužnosti.

Član 7.

(Prijem zahtjeva u Ministarstvu)

- (1) Po prijemu zatvorene koverta sa naznakom: "SM - NE OTVARAJ", ta koverta se u Ministarstvu, bez otvaranja, protokoliše sa oznakom SM + broj protokola Ministarstva sa nazivom pošiljaoca - nadležnog općinskog organa.
- (2) Ovlašteni službenik Ministarstva dužan je zaprimljene koverta iz stava (1) ovog člana dostaviti tehničkom licu zaduženom za obavljanje administrativno-tehničkih poslova za Komisiju (u daljem tekstu: administrator).

III. ORGANIZACIJA, NAČIN RADA I DONOŠENJA ODLUKA KOMISIJE

Član 8.

(Organizacija rada Komisije)

- (1) Po prijemu zahtjeva iz člana 7. stav (2) ovog pravilnika administrator će u roku od osam dana zahtjev dostaviti predsjedniku Komisije.
- (2) Predsjednik Komisije dužan je najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema zahtjeva sazvati sastanak Komisije.
- (3) Sastanak Komisije može biti zakazan uz slanje printanog ili elektronskog poziva, a u izuzetnim slučajevima hitnosti sastanak se može zakazati i telefonskim putem.
- (4) Sastanak Komisije održava se u prostorijama Ministarstva.
- (5) Administrator vodi zapisnike o radu Komisije, zapisnike o predmetima i vrši sve aktivnosti vezane za rad s predmetima.
- (6) Pravila, standardne operativne procedure rada i formate zapisnika Komisija utvrđuje svojim Poslovníkom o radu.
- (7) Svi akti Komisije dostavljaju se uz popratni akt Ministarstva, potpisan od strane ministra ili osobe koju on ovlasti i ovjeren pečatom Ministarstva.

Član 9.

(Način rada Komisije u predmetima utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata)

- (1) U predmetima utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata Komisija će svoje stručno mišljenje zasnovati na informacijama, činjenicama, dokumentima (dokazima), sadržanim u predmetu, a koje ukazuju na postojanje jednog od sljedećih oblika seksualnog zlostavljanja i silovanja:
  - a) vaginalna, analna ili oralna penetracija seksualne naravi bilo kojim dijelom tijela ili predmetom u tijelo druge osobe,
  - b) ožljeđivanje s teškim posljedicama kao što je odstranjivanje, obrezivanje ili drugi oblik sakaćenja cijelog ili bilo kojeg dijela spolnog organa osobe,
  - c) izazivanje nasilne trudnoće,
  - d) izazivanje pobačaja,
  - e) oduzimanje biološke reproduktivne sposobnosti osobe,
  - f) seksualno porobljavanje,
  - g) drugi oblik seksualnog nasilja usporedive težine prema dostupnoj sudskoj praksi ISTY sudova i sudova u Bosni i Hercegovini.

- (2) Seksualno zlostavljanje i silovanje iz stava (1) ovoga člana je ono koje je počinjeno prema drugoj osobi bez njezina pristanka ili upotrebom sile ili prijetnje, te navođenjem druge osobe da bez svog pristanka nad samom sobom ili nad trećom osobom obavi radnju iz stava (1) ovoga člana.
- (3) Žrtva seksualnog zlostavljanja i silovanja u smislu ovog pravilnika je osoba prema kojoj je počinjeno ili koja je, u okolnostima zatočeništva, nad samom sobom ili trećom osobom navedena na počinjenje jednog ili više oblika seksualnog nasilja u skladu sa ovim članom, od strane vojne ili policijske osobe, te pripadnika paravojnih postrojbi i grupa ili civilne osobe koja je na počinjenje seksualnog nasilja potaknuta ili prisiljena od strane tih osoba.

Član 10.

(Način rada Komisije u predmetima utvrđivanja statusa djeteta posebne kategorije civilnih žrtava rata)

- (1) U predmetima utvrđivanja statusa djeteta posebne kategorije civilnih žrtava rata Komisija će svoje stručno mišljenje zasnovati na dokumentima (dokazima), informacijama i činjenicama sadržanim u predmetu, a koje ukazuju da je podnositelj zahtjeva djeteta rođeno iz čina ratnog zlostavljanja i silovanja.
- (2) Period neposredne ratne opasnosti i period rata, počevši od 30.04.1991. godine pa do 14.02.1996. godine, relevantan je period začeca i utvrđivanje statusa djeteta posebne kategorije civilnih žrtava rata računat će se u odnosu na taj vremenski period.
- (3) Odstupanja u pogledu rođenja djeteta mogu se prihvatiti samo uz odgovarajuću medicinsku i drugu relevantnu dokumentaciju.

Član 11.

(Prikupljanje dodatnih informacija)

- (1) U svrhu dodatnog razjašnjenja okolnosti bitnih za donošenje stručnog mišljenja radi utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata i statusa djeteta posebne kategorije civilnih žrtava rata Komisija prije donošenja stručnog mišljenja, može zatražiti dodatne pisane informacije od relevantnih organa, kao i izjave svjedoka okolnosti.
- (2) Komisija može obaviti intervju sa predstavnikom akreditovanog udruženja koje je podnosiocu zahtjeva izdalo uvjerenje o preživljenom seksualnom zlostavljanju i silovanju, odnosno, zatražiti ustupanje informacija i činjenica kojima raspolaže u predmetima utvrđivanja statusa djeteta posebne kategorije civilnih žrtava rata.
- (3) O obavljenom intervjuu sa predstavnicima akreditovanih udruženja sačinjava se zapisnik koji potpisuju prisutni predstavnici Komisije i predstavnici akreditovanog udruženja.

Član 12.

(Intervju sa podnosiocem zahtjeva)

- (1) Komisija će u slučaju potrebe obaviti intervju sa podnosiocem zahtjeva za priznavanje statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata, te može zatražiti i/ili pribaviti i drugu dokumentaciju relevantnu za donošenje stručnog mišljenja.
- (2) U slučaju utvrđivanja statusa djeteta posebne kategorije civilnih žrtava rata, Komisija će, gdje god to ocijeni potrebnim, obaviti intervju i sa majkom podnosioca zahtjeva, kao i sa svjedocima ukoliko isti postoje.
- (3) Intervju sa podnosiocem zahtjeva iz stava (1) ovog člana, obavlja se neposredno uz zakazivanje intervju.
- (4) Intervju sa podnosiocem zahtjeva iz stava (1) ovog člana obavlja u pravilu dva člana koje odredi Komisija, a prema

smjericama za vođenje intervjua koje će utvrditi svojim Poslovníkom o radu.

- (5) Izjavu datu Komisiji prilikom intervjua potpisuju i podnosi­lac zahtjeva i predstavnici Komisije.

Član 13.

(Rokovi donošenja stručnog mišljenja)

- (1) Stručno mišljenje Komisija je dužna donijeti najkasnije u roku od 30 dana, od dana prijema zahtjeva.
- (2) Izuzetno ukoliko je za donošenje stručnog mišljenja potrebno pribaviti dodatne dokaze rok iz stava (1) ovog člana može se produžiti najviše za još 30 dana.
- (3) Stručno mišljenje dostavlja se uz kompletan spis predmeta nadležnom općinskom organu na dalji postupak.
- (4) Komisija zadržava pravo da svu pribavljenu dokumentaciju koja se odnosi na okolnosti događaja arhivira u Ministarstvu i kompletira u spis predmeta za svakog pojedinog podnosioca zahtjeva.
- (5) Ukoliko Komisija nakon prikupljenih svih dodatnih informacija u roku iz stava (1) ovog člana nije u mogućnosti donijeti stručno mišljenje, produžava se rok za prikupljanje novih činjenica na period od dodatnih 60 dana.

Član 14.

(Donošenje stručnog mišljenja)

- (1) Komisija u pravilu zasjeda u punom sastavu i stručno mišljenje donosi konsenzusom.
- (2) U slučaju kada ne postoji konsenzus stručno mišljenje se donosi većinom glasova svih članova Komisije, s tim da članovi Komisije koji nisu saglasni sa većinom imaju mogućnost izdvojiti svoje mišljenje.
- (3) Stručno mišljenje Komisije je važeće i u slučaju kada je doneseno uz sudjelovanje najmanje tri člana Komisije, ali isključivo ako je doneseno konsenzusom.
- (4) U slučaju kada je nadležni prvostepeni organ u predmetu donio rješenje kojim se odbija priznavanje statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata ili dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata, drugostepeni organ može, ukoliko pribavi nove dokaze ili dođe do novih saznanja o činjenicama relevantnim za davanje mišljenja, zatražiti od Komisije ponovno izjašnjavaње u tom predmetu, u formi dopunjenog stručnog mišljenja.

IV. OBRAZAC STRUČNOG MIŠLJENJA

Član 15.

(Sadržaj Obrasca SM)

- (1) Obrazac za donošenje stručnog mišljenja Komisije - SM obavezno sadrži:
  - a) broj predmeta;
  - b) naziv nadležnog općinskog organa putem kojeg je podnosilac podnio zahtjev;
  - c) datum podnošenja zahtjeva;
  - d) datum donošenja stručnog mišljenja;
  - e) lične podatke podnosioca zahtjeva;
  - f) vrstu traženog statusa;
  - g) listu dokumentacije dostavljene uz zahtjev;
  - h) stručno mišljenje Komisije sa obrazloženjem;
  - i) potpis predsjednika i svih članova Komisije.
- (2) Obrazac SM iz stava (1) ovog člana nalazi se u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16.

(Izvještavanje)

Komisija o svom radu sačinjava godišnji izvještaj, koji podnosi Vladi Federacije Bosne i Hercegovine putem Ministarstva.

Član 17.

(Saradnja sa drugim institucijama)

Saradnju sa drugim institucijama Komisija realizuje putem Ministarstva.

Član 18.

(Javnost rada)

Sve informacije o radu Komisije javnosti saopćava isključivo Ministarstvo.

Član 19.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 06-02/3-3846/23
15. januara 2024. godine
Sarajevo

Ministar
Adnan Delić, s. r.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE
KOMISIJA ZA DAVANJE STRUČNOG MIŠLJENJA RADI UTVRĐIVANJA STATUSA
POSEBNE KATEGORIJE CIVILNIH ŽRTAVA RATA
SARAJEVO

Obrazac Z1

ZAHTJEV ZA DONOŠENJE STRUČNOG MIŠLJENJA

Centar za socijalni rad / Služba socijalne zaštite podnosioca zahtjeva	
Broj predmeta	
Datum podnošenja zahtjeva	

I - PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA

Ime, ime jednog roditelja, prezime		
Datum i mjesto rođenja		
Adresa prebivališta		
Vrsta traženog statusa (označiti sa X)	Posebna kategorija civilnih žrtava rata	
	Dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata	

II - DOKUMENTACIJA DOSTAVLJENA UZ ZAHTJEV

R/b

MP

POTPIS OVLAŠTENOG LICA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE
KOMISIJA ZA DAVANJE STRUČNOG MIŠLJENJA RADI UTVRĐIVANJA STATUSA
POSEBNE KATEGORIJE CIVILNIH ŽRTAVA RATA
SARAJEVO

Образак SM

Број предмета	
Сентар за социјални рад/Служба социјалне заштите подносиоца захтјева	
Датум пријема захтјева	
Датум доношења стручног мишљења	

I - LIČNI PODACI PODNOSIOCA ZAHTJEVA

Име, име једног родитеља, презиме		
Датум и мјесто рођења		
Спол		
Број личне карте		
Адреса пребивалишта		
Опћина		
Врста траженог статуса (означити са X)	Посебна категорија цивилних жртava рата	
	Дјете посебне категорије цивилних жртava рата	

II - DOKUMENTACIJA DOSTAVLJENA UZ ZAHTJEV

R/b

III

Na osnovu člana 41. stav (7) Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 60/23), Komisija za davanje stručnog mišljenja radi utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata d o n o s i :

STRUČNO MIŠLJENJE

MIŠLJENJE:	
OBRAZLOŽENJE:	

IV - IZDVOJENA MIŠLJENJA U POSTUPKU DONOŠENJA STRUČNOG MIŠLJENJA

V - KOMISIJA

Član I	
Član II	
Član III	
Član IV	
Član V	